

Läget inför skörden 2024

En ekonomisk prognos om växtodlingsåret 2024 från
Lantbrukarnas Riksförbund

Om rapporten / prognosen

Rapporten är framtagen inför skörd för att belysa ekonomiska läget i svensk växtodling.

Rapporten bygger på två fiktiva svenska växtodlingsgårdar av olika storlek och i olika delar av Sverige, men de odlar samma grödor. Var i Sverige gården är belägen påverkar kvaliteten på jorden och därför även markpriset. Den mindre gården är belägen i ett område från Småland upp till södra Dalarna och den större gården i trakterna Skåne, Blekinge, Västergötland eller Östergötland. Analysen följer hur jordbruksföretagen påverkas av olika ekonomiska faktorer under året.

Våra två fiktiva gårdar

Mindre gård (A): Växtodlingsgård belägen i mellanbygd/skogsbygd med 200 hektar brukad mark. Geografiskt sätt placerar det gården någonstans från Småland upp till södra Dalarna. Avkastar mindre skörd än Gård B.

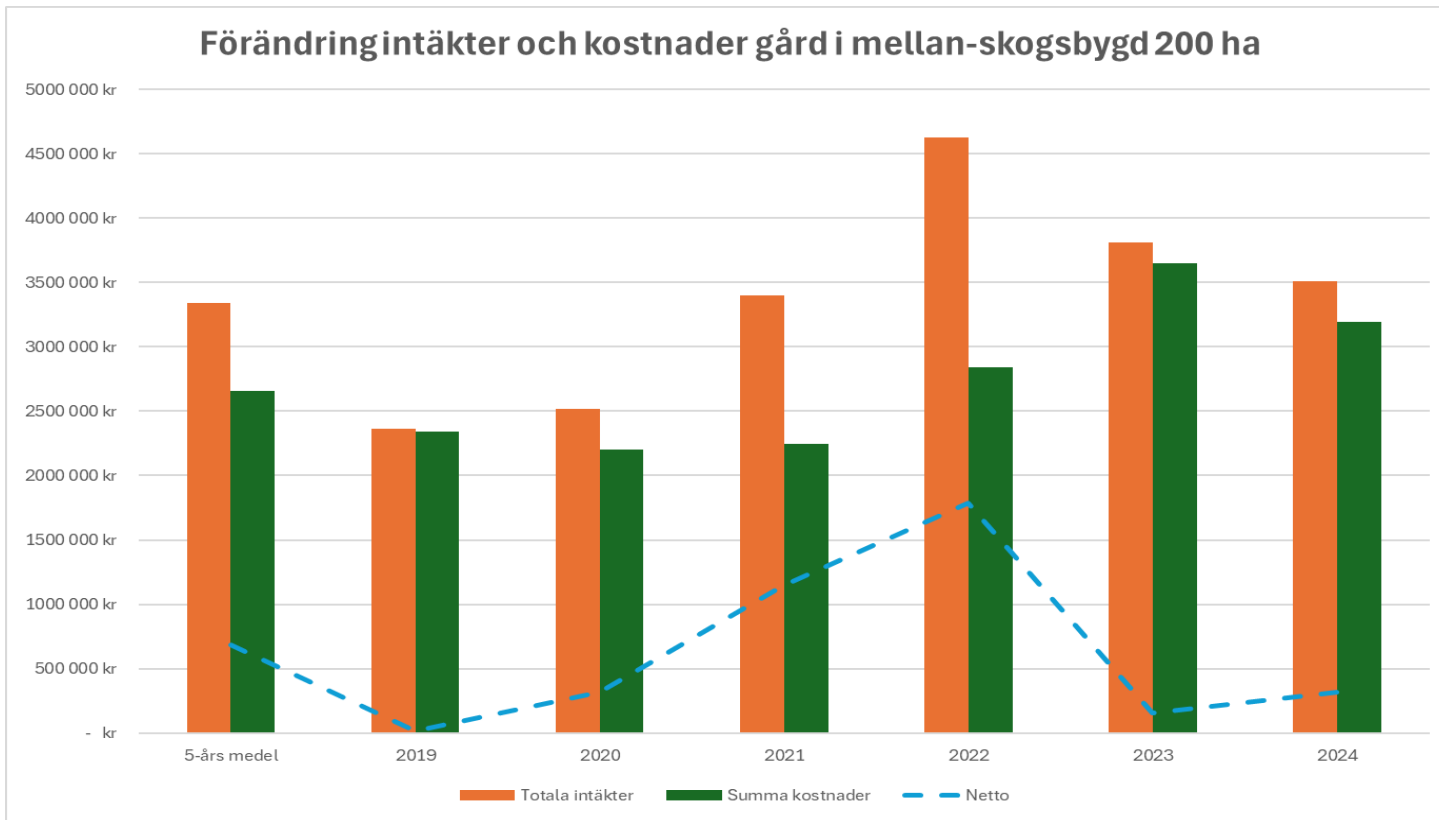
Större gård (B): Växtodlingsgård belägen i slättbygd med 500 hektar brukad mark. Belägen i trakterna kring Skåne, Blekinge, Västergötland eller Östergötland. Avkastar mer skörd än Gård A.

Båda gårdar odlar samma grödor: brödvete, malkorn och höstraps.

Gård A: 200 hektar i mellanbygd/skogsbygd

200 hektar	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Prognos 23 maj
	5-års medel	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Intäkt skörd	2 920 219 kr	1 932 492 kr	2 107 626 kr	2 991 660 kr	4 189 650 kr	3 379 668 kr	3 128 383 kr
Gårdsstöd	422 170 kr	429 800 kr	410 600 kr	404 400 kr	436 000 kr	430 050 kr	378 126 kr
0							
Totala intäkter	3 342 389 kr	2 362 292 kr	2 518 226 kr	3 396 060 kr	4 625 650 kr	3 809 718 kr	3 506 509 kr
Utveckling intäkter från föregående år		0%	7%	35%	36%	-18%	-8%
0							
Utsäde	- 77 198	-	-	- 144 550	- 160 679	- 184 160	- 177 160
Kväve	- 218 708	-	-	- 255 623	- 513 950	- 703 300	- 391 143
Fosfor	- 66 921	-	-	- 84 934	- 130 818	- 206 880	- 122 812
Kalium	- 28 301	-	-	- 40 800	- 58 650	- 101 949	- 62 603
Växtskydd + kalkning	- 158 409	-	-	- 250 800	- 269 104	- 347 400	- 347 400
Summa direkta kostna-	1 000 539 kr	770 100 kr	779 000 kr	776 706 kr	1 133 200 kr	1 543 689 kr	1 101 118 kr
0							
Bruttoresultat	2 341 850 kr	1 592 192 kr	1 739 226 kr	2 619 354 kr	3 492 450 kr	2 266 029 kr	2 405 391 kr
0							
Drivmedel maskiner	- 87 480	-	-	- 156 100	- 210 735	- 195 125	- 160 783
Underhåll maskiner	- 88 287	-	-	- 164 000	- 172 200	- 193 520	- 201 261
Övriga rörelsekostnader	- 100 388	-	-	- 199 994	- 232 359	- 326 252	- 312 078
Fast maskinkostnad	- 188 410	-	-	- 335 000	- 351 750	- 485 750	- 505 180
Summa övriga kostna-	957 417 kr	946 350 kr	817 950 kr	855 094 kr	967 044 kr	1 200 647 kr	1 179 301 kr
0							
Arbete	- 264 150	- 276 000	- 252 000	- 257 250	- 262 500	- 273 000	- 283 500
Markkostnad	- 434 988	- 352 625	- 352 750	- 357 688	- 476 813	- 635 063	- 628 313
Summa kostnader	2 657 093 kr	2 345 075 kr	2 201 700 kr	2 246 738 kr	2 839 556 kr	3 652 398 kr	3 192 232 kr
Utveckling kostnader från föregående år		0%	-6%	2%	26%	29%	-13%
Andel kostnader av totale	79%	99%	87%	66%	61%	96%	91%
Netto	685 296 kr	17 217 kr	316 526 kr	1 149 322 kr	1 786 094 kr	157 320 kr	314 277 kr
Företagsgemensamma kr-	400 000 kr	400 000 kr	400 000 kr	400 000 kr	400 000 kr	400 000 kr	400 000 kr
Resultat	285 296 kr	382 783 kr	83 474 kr	749 322 kr	1 386 094 kr	242 680 kr	85 723 kr

Gård A: 200 hektar i mellan-skogsbygd

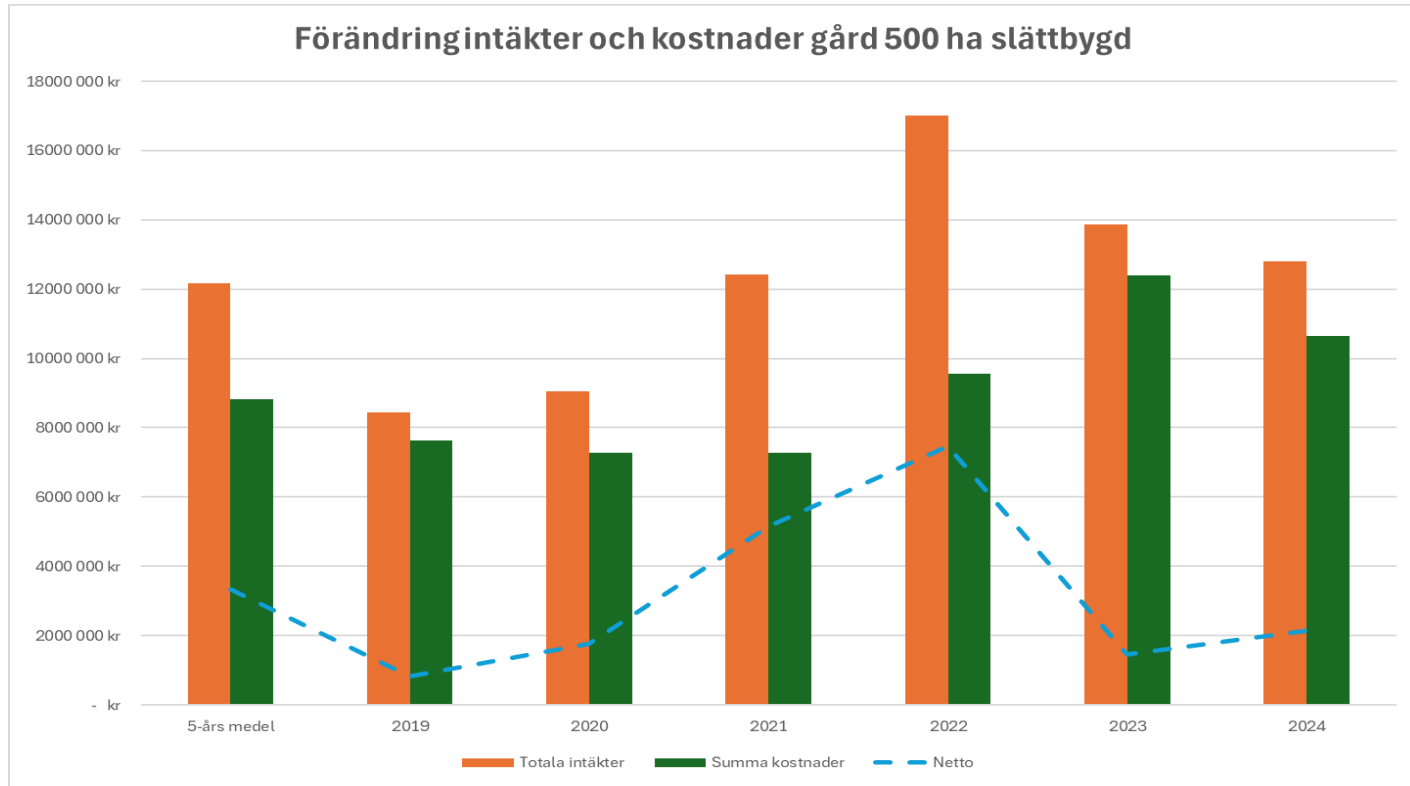

Gård B: 500 hektar i slättbygd

500 hektar		Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Efterkalkyl	Prognos 23 maj
	5-års medel	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Intäkt skörd	11 112 212 kr	7 363 125 kr	8 014 905 kr	11 420 303 kr	15 933 930 kr	12 828 795 kr	11 887 316 kr	
Gärdsstöd	1 047 010 kr	1 074 500 kr	1 026 500 kr	1 011 000 kr	1 090 000 kr	1 033 050 kr	908 933 kr	
0								
Totala intäkter	12 159 222 kr	8 437 625 kr	9 041 405 kr	12 431 303 kr	17 023 930 kr	13 861 845 kr	12 796 248 kr	
Utveckling intäkter från föregående år		0%	7%	37%	37%	-19%	-8%	
0								
Utsäde	- 407 824	-	-	361 375	- 401 696	- 460 400	- 442 900	
Kväve	- 1 808 194	-	-	941 456	- 1 892 875	- 2 590 250	- 1 440 578	
Fosfor	- 541 141	-	-	326 250	- 502 500	- 794 674	- 480 120	
Kalium	- 296 175	-	-	180 000	- 258 750	- 449 774	- 280 813	
Växtskydd + kalkning	- 751 765	-	-	652 750	- 699 283	- 903 263	- 903 263	
Summa direkta kostn-	3 265 184 kr	2 434 000 kr	2 476 625 kr	2 461 831 kr	3 755 104 kr	5 198 361 kr	3 547 673 kr	
0								
Bruttoresultat	8 894 037 kr	6 003 625 kr	6 564 780 kr	9 969 471 kr	13 268 826 kr	8 663 484 kr	9 248 576 kr	
0								
Drivmedel maskiner	- 476 100	-	-	396 750	- 535 613	- 495 938	- 408 653	
Underhåll maskiner	- 441 433	-	-	410 000	- 430 500	- 483 800	- 503 152	
Övriga rörelsekostnader	- 949 215	-	-	760 469	- 921 328	- 1 165 847	- 1 099 442	
Fast maskinkostnad	- 942 050	- 988 500	- 790 500	837 500	- 879 375	- 1 214 375	- 1 262 950	
Summa övriga kostna-	2 682 474 kr	2 596 875 kr	2 284 000 kr	2 404 719 kr	2 766 815 kr	3 359 960 kr	3 274 196 kr	
0								
Arbete	- 660 375	- 690 000	- 630 000	643 125	- 656 250	- 682 500	- 708 750	
Markkostnad	- 2 218 313	- 1 903 438	- 1 889 063	1 769 688	- 2 369 063	- 3 160 313	- 3 126 563	
Summa kostnader	8 826 345 kr	7 624 313 kr	7 279 688 kr	7 279 363 kr	9 547 231 kr	12 401 133 kr	10 657 181 kr	
Utveckling kostnader från föregående år		0%	-5%	0%	31%	30%	-14%	
Andel kostnader av totale	73%	90%	81%	59%	56%	89%	83%	
Netto	3 332 876 kr	813 313 kr	1 761 718 kr	5 151 940 kr	7 476 699 kr	1 460 712 kr	2 139 067 kr	
Företagsgemensamma kr-	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr	
Resultat	2 582 876 kr	63 313 kr	1 011 718 kr	4 401 940 kr	6 726 699 kr	710 712 kr	1 388 942 kr	

Gård B: 500 hektar i slättbygd

Bakgrundsfakta till kalkylerna

- Grunden till kalkylen kommer från Hushållningssällskapet (HS) produktionsgrenskalkyler som görs varje år som en summering hur året gått i de olika grödorna. HS samlar in priser löpande under året från flera leverantörer för att få ett medelpris. Gällande priset på gödning används ett pris från sommaren året innan och ett från vårvintern samma år som grödan skördas. Detta för att få ett medel om man köpt sommaren innan eller när ett nytt gödselår börjar. Växtskyddspriset tas in på hösten efter och begärs då in som ett medel vad det legat på under växtodlingsåret. Maskinkostnaderna bygger på de kalkyler som görs vart år där HS satt ihop en maskinpark som behövs till de specifika grödorna.
- Vad gäller kalkylen för kommande år där HS inte har säkra data att använda går vi på vad vi kan säkra skörden i pris vid det aktuella datumet för varan (t.ex brödvete) hos ledande marknadsaktörerna (t.ex Lantmännen). Vad gäller kostnadsposterna använder HS prisuppgifter som de samlar in från de ledande aktörerna på marknaden samt diskussion mellan rådgivare utifrån information från både säljare och lantbrukare. Det är sen dessa siffror HS använder för att spegla hur marknaden ser ut vid varje tillfälle.
- Vad gäller bakgrundsinformation om gårdarna är den stora skillnaden mellan dessa storleken och det geografiskt läget. Detta ger olika skördenivåer per hektar men också olika markkostnad per hektar där den som avkastar mer också har högre markkostnad per hektar. HS har satt en kostnad per hektar som grundar sig ifrån jordbruksverkets insamlade arrendepriiser från de olika geografiska områdena samt ett påslag om 25%. HS har sedan gjort ett antagande om en belåningsgrad per ha som skiljer sig åt mellan gårdarna och en bedömd aktuell hypoteksränta.
- Priset på grödorna bygger på Lantmännens pool 1 pris för det aktuella datumet.

Produktionskalkyl Höstvete

HS produktionsgrenskalkyler hur de ser ut med förklaringar för varje kalkyl

FÖRUTSÄTTNINGAR

Prisnivåer på utsäde, växtskydd och handelsgödsel är ett vägt pris mellan olika aktörer i Södra Sverige.

INTÄKTER

Pris

Kärna medel Lantmännens pool 1 pris Skåne/Blekinge och Syd inkl. 2,0 % bedömd efterklivd, Bas proteinhalt 11 - 11,5%. Leverans till prisort vid skörd.
Genomsnittspris pool 1, 2019-2023: 2,27 kr/kg inkl. efterklivd

Pris 2,58 kr/kg Swedish Agro, leverans till prisort vid skörd.

Halm

Ca 56 % av kärnskorde. Enligt "Håndbog for driftsplanlægning".
Uppsattat växtvärningsvärde 25 öre/kg.

Fånggröda

Ersättning för odling av fånggröda i nitratkänligt område. Begränsat antal arter.

Mellangröda

Ersättning för odling av mellangröda i hela landet. Fler godkända arter än fånggröda.

Värbearbetning

Ersättning för att avstå till jordbearbeta innan den första januari året efter.

Precisionsodling

Ersättning i nitratkänligt område. Krävs markkartering, växtvärningsbalans, analys av flytgödsel, växtodlingsplan.
För mer information om ovanstående stöd, se inledningen.

KOSTNADER

Utsäde

Julius 5,51 kr/kg

Stallgödsel

När stallgödsel används, lägg till kostnaden för denna och minska handelsgödsel.

Växtvärning

Hög 220 kg N/ha
Mellan: 180 kg N/ha
Låg: 150 kg N/ha
Gödsling av P & K motsvarar minst bortförsl.

Växtskydd

Ogräs

1,5 Boxer 165 kr /l
0,075 Legacy 500 SC 706 kr /l
1,0 Starane XL 248 kr /l

Insekt

0,15 Mavrik 580 kr /l

Svamp

0,7 Revystar XL 703 kr /l (0,7 i hög & mellan, 0,5 i låg)
0,5 Follicur Expert 432 kr /l (0,5 i hög & mellan, 0,3 i låg)

Kvickrot / kalkning

2,25 Glyphomax 480 171 kr /l
0,3 Herbinass 64 kr /l
1000 kg CaO Krossad Kalksten 1,10 kr /kg sprutn. & spridning vart 4:e år
inkl. transp. spridning

Transport

Akeritaxa 65 kr/ton. Avser ett transportavstånd om ca 25 km.

Körslor

Lägg in de körslor du använder. Prisuppgift: Maskinstation, variationer förekommer.
Ex. Säd med Rapid: 750 kr/ha, Sprutning: 230 kr/ha/ggr samt Tröskning: 1375 kr/ha.

Torkning

Enligt Lantmännens torkavtal.

Analys

Lantmännens avgift för analys 207 kr, fördelas på 35 ton.

Drivmedel

Drivmedelsåtgång för traktor beräknas till 17 l/limme.
Drivmedelsåtgång för tröska är beräknad till 45 l/limme i alternativ hög.

Underhållskostnad

Enligt Hushållningssällskapet bedömd underhållskostnad, baserad på maskinparken i inledningen.

Rörelsekapital

Enligt Hushållningssällskapet bedömning.

Arbetsbehov

Enligt Hushållningssällskapet bedömning inkl. viss del av underhåll.

Maskiner (avsk-ränta)

Exempel på avskrivning och ränta. Se inledningsavsnittet till produktionskalkylerna för mer information.

Gärdestöd

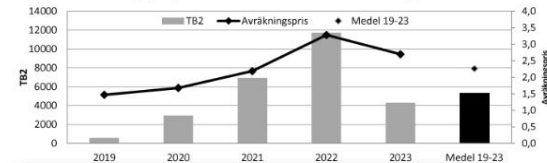
Stödet är under 2023 fastställt till 1 655 kr per hektar. Inget avdrag till krisreserven görs 2023.

Omfördelningstöd

Stöd på 187 kr/ha ges för de första 150 hektar du får gårdestöd för.
Kalkylen förutsätter en typgård på 300 ha, där halva arealen då får omfördelningstöd.

5-årsnitt

(mellanavkastning)

Tillsammans får vi
landet att växa!

Tillsammans blir vi starkare – bli medlem!
Gå in på www.lrf.se eller ring
Medlemsservice på 010-184 40 00.